

WWW.AKOEDU.IR

اولین و با کیفیت ترین

کلاسی های vip کنکور
آگادمی کنکور در ایران

جهت دریافت برنامه ی شخصی سازی شده یک هفته ای رایگان کلیک کنید و یا به شماره ی ۰۹۰۲۵۶۴۶۲۳۴ عدد ۱ را ارسال کنید.

۵۰ تست ادبیات دهم درس ۷ ترکیبی

۱. معنای واژه «غنا» در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱ غرق غنا شو و خمش شرم بدار چندچند
۲ دوباره راه غنا می زند ترانه من
۳ یکی باشد غنا و فقر در میزان اهل دل
۴ طغیان نفس بیش به وقت غنا شود
- در کنف غنای او ناله آز می کنی
دوباره می شکفت شعر عاشقانه من
تفاوت نیست در خشکی و دریا آب گوهر را
مار ضعیف بر سر گنج ازدها شود

۲. در کدام گزینه صفت عالی هسته گروه اسمی نیست؟

- ۱ ای نیکوترین آفریدگاران، مرا آن ده که آن به.
۲ این داستان شگفت آورترین داستانها است.
۳ در قرآن، قصهها بسیار است، ولكن قصه یوسف (ع) نیکوترین قصههاست.
۴ عالی ترین موجود روی زمین و اشرف مخلوقات از نظر قرآن انسان است.

۳. در کدام بیت غلط املایی دیده نمی شود؟

- ۱ یکی نقض بازی کند روزگار
۲ حرص به صد عز و جاه در همه صورت گداست
۳ اسرار عزل را نه تو دانی و نه من
۴ خالق ز تو رازی و خلائق ز تو خشنود
- که بنشاندت پیش آموزگار
گر به قناعت رسی فقر غنا می شود
وین حرف و معما نه تو خوانی و نه من
دولت به تو موصول و سعادت به تو مقرون

۴. در کدام گزینه «شاید» معنای متفاوتی دارد؟

- ۱ هر بیشه گمان مبر نهالیست
۲ گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید
۳ دیشب صدای تیشه از بیستون نیامد
۴ شاید این جمعه بیاید شاید
- شاید که پلنگ خفته باشد
چون عشق حرم باشد سهل است بیابانها
شاید به خواب شیرین فرهاد رفته باشد
پرده از چهره گشاید شاید

۵. در کدام گزینه فعل به قرینه لفظی حذف شده است؟

- ۱ مَثَل قرآن مثل آب است روان.
۲ تدبیر برادران بر خلاف تقدیر رحمان آمد.
۳ از بهر آن که در مقابله جفا وفا بود.
۴ هم فرقت بود و هم وصلت.

۶. مفهوم عبارت «این قصه، عجب ترین قصههاست؛ زیرا که در میان دو ضد جمع بود؛ هم فرقت بود و هم وصلت؛ هم محنت بود، هم شادی؛ هم راحت بود، هم آفت...» با کدام گزینه ارتباط کمتری دارد؟

- ۱ همچونی زهری و تریاکی که دید
۲ درد از درمان را به هم آمیختند
۳ جور دشمن چه کند گر نکشد طالب دوست
۴ همی رفت از بر گردون گهی تازی گهی روشن
- همچو نی دمساز و مشتاقی که دید
درد از درمان جدا کردن خطاست
گنج و مار و گل و خار و غم و شادی به هم اند
وز او که آسمان پیدا و گه خورشید ناپیدا

۷. مفهوم کلی کدام ابیات، یکسان است؟

- الف) من آن نیم که به گلشن به اختیار روم
ب) دل رمیده من آن زمان به جا آید
ج) به خاکساری خود چون غبار از آن شادم
د) دلم گرفت از این سایه های پا به رکاب
- مگر ز بی خبریها به بوی یار روم
که همچو شانه در آن زلف تابدار روم
که در رکاب تو ای نازنین سوار روم
به زیر سایه آن سرو پایدار روم

۱ الف، ب

۲ الف، ج

۳ ب، د

۴ ج، د

۸. مفهوم بیت زیر با کدام بیت تناسب دارد؟

بس نکته غیر حسن نباید که تا کسی

مقبول طبع مردم صاحب نظر شود

- ۱ لطیفه‌ای است نهانی که عشق ازو خیزد
۲ لعلت از طبع سخن گوی ازل بیتی است نغز
۳ چگونه دعوی عشقت کنم به یکتایی
۴ سر زلفش چرا در بر نگیرد روی ماهش را

- که نام آن نه لب لعل و خط زنگاری است
کان به دیوان خط سبز تو تضمین کرده‌اند
که بار عشق تو پشت فلک دوتا بکند
مگر ابر سیه خورشید را در بر نمی‌گیرد

۹. در عبارت زیر چند غلط املایی دیده می‌شود؟

«خلاف راه ثواب و نغز رای اولوالالباب که زوالفقار علی در نیام و زبان سعدی در کام»

- ۱ یک   ۲ دو   ۳ سه   ۴ چهار

۱۰. کدام گزینه با بیت زیر مفهوم یکسانی دارد؟

«یوسف به این رها شدن از چاه دل میند

این بار می‌برند که زندانی‌ات کنند»

- ۱ در خم زلف تو آویخت دل از چاه زنج
۲ عزیزان نیستند از پردهٔ اسباب مستغنی
۳ گر آمد برون ماه یوسف ز چاه
۴ از راه نظر مرغ دلم گشت هواگیر

- آه کز چاه برون آمد و در دام افتاد
ز بوی پیرهن یعقوب پیغمبر شود بینا
شد آن چشمه از چاه بر اوج ماه
ای دیده نگه کن که به دام که درافتاد

۱۱. مفهوم همهٔ ابیات یکسان است؛ به جز:

- ۱ بر چهرهٔ وصفش چه محل زیور تقریر
۲ در روی تو گفتم سخنی چند بگویم
۳ هیچ نقاش نمی‌بیند که نقشی بر کند
۴ صورت یوسف نادیده صفت می‌کردند

- درباب که حاجت به بیان نیست عیان را
رو بازگشادی و در نطق بیستی
وان که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده‌ای
با میان آمد و بی‌عقل و زبان گردیدم

۱۲. مفهوم کدام بیت با دیگر ابیات، تفاوت دارد؟

- ۱ دل از بی‌مرادی به فکرت مسوز   شب آبستن است ای برادر به روز
۲ شب فراق به صبح وصال انجامید   شکفته شو چو گل ای دل که گلزار رسید
۳ امیدوار چنانم که کار بسته بر آید   وصال چون به سر آمد فراق هم به سر آید
۴ ناامید از روشنی ای دل به تاریکی مباش   زان که شام هجر را صبح وصالی در پی است

۱۳. بیت «تا خار غم عشقت آویخته در دامن / کوتاه‌نظری باشد رفتن به گلستان‌ها» با کدام بیت تناسب معنایی دارد؟

- ۱ ما را سر باغ و بوستان نیست
۲ گویند نظر به روی خوبان
۳ در روی تو سر صنع بی‌چون
۴ هر آدمی‌ای که مهر مهرت

- هر جا که تویی تفرج آنجاست
نهی است نه این نظر که ما راست
چون آب در آبگینه پیداست
در وی نگرفت سنگ خارااست

۱۴. باتوجه به دو بیت زیر املای کدام واژه نادرست است؟

«وقتی دل سودایی می‌رفت به بستان‌ها
گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید

بی‌خویشتم کردی بوی گل و ریحان‌ها
چون عشق حرم باشد سهل است بیابان‌ها»

- ۱ سودایی   ۲ بستان‌ها   ۳ سهل   ۴ حرم

۱۵. در کدام گزینه واژه «دو تلفظی» وجود دارد؟

- ۱) بضاعت نیاوردم آلا امید
۲) من آنم ز پای اندر افتاده پیر
۳) کس از من سیه نامه تر دیده نیست
۴) جز این کاعتمادم به یاری توست
- خدایا ز عفو مکن ناامید
خدایا به فضل خودم دست گیر
که هیچم فعال پسندیده نیست
امیدم به آمرزگاری توست

۱۶. در کدام بیت فعل‌های بیشتری حذف شده است؟

- ۱) عاشقی به ز منت کو که به وی پردازی
۲) چنان که تشنه به آب حیات و مرده به جان
۳) جنگجویان به زور پنجه و کتف
۴) او به خونم تشنه و من بر لبش تا چون شود
- دلبری به ز توام کو که به وی پردازم
به جان تو که به دیدارت آرزومندم
دشمنان را کشند و خوبان دوست
کام بستانم از او یا داد بستاند ز من

۱۷. واژه‌های «کید - طرب - اعتبار - فرقت» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) حيله - نوعی سبزی - پند گرفتن - جدایی
۲) خدعه - شادی - عبرت گرفتن - دوری
۳) هوش - خوش گذرانی - عبارت - جدایی
۴) مکر - شادی - عبرت گرفتن - آسایش

۱۸. معنای واژه‌های «لثیم - بدایت - معاملت - انهار» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) پست - آغاز - داد و ستد - جوی‌ها
۲) فرومایه - شعر ناگهانی سرودن - کار - نهرها
۳) بدبخت - شروع - معامله - جوی‌ها
۴) فرومایه - اندیشیدن - داد و ستد - نهرها

۱۹. باتوجه به معنای واژه‌های «مهر» در بیت زیر تلفظ هریک چگونه است؟

«ای مهر تو در دل‌ها وی مهر تو بر لب‌ها
وی شور تو در سرها وی سِرّ تو در جان‌ها»

- ۱) مهر - مهر
۲) مهر - مهر
۳) مهر - مهر
۴) مهر - مهر

۲۰. در همی‌گزینه‌ها به جز گزینه‌ی ..... بخشی از جمله حذف شده است.

- ۱) این داستان شگفت‌آورترین داستان‌ها است. چون در درون آن متضادها گردآمده‌اند.
۲) نه هر که به قامت مهتر به قیمت بهتر.
۳) آنکه گفتیم سیرتش نیکوترین سیرت‌ها بود، از بهر آنکه در مقابله جفا، وفا کرد و در مقابله زشتی، آشتی.
۴) برادران یوسف، چون او را زیادت نعمت دیدند، و یعقوب را بدو میل و عنایت، آهنگ کید و مکر و عداوت کردند.

۲۱. مفهوم کدام گزینه با بیت زیر تناسب معنایی بیشتری دارد؟

«گویند مگو سعدی چندین سخن از عشقش می‌گویم و بعد از من گویند به دوران‌ها»

- ۱) دوستان عیب‌کنندم که چرا دل به تو دادم
۲) فاش می‌گویم و از گفته خود دلشادم
۳) گر بگویم که مرا با تو سروکاری نیست
۴) ای لولیان ای لولیان یک لولبی دیوانه شد
- باید اول به تو گفتن که چنین خوب چرایی
بنده عشقم و از هر دو جهان آزادم
در و دیوار گواهی بدهد کاری هست
تشتش فتاد از بام ما نک سوی مجنون خانه شد

۲۲. املای کدام واژه باتوجه به معنی آن غلط است؟

- ۱) زَلّت: خواری
۲) محنت: رنج و اندوه
۳) لثیم: پست
۴) طهارت: پاکی

۲۳. معنای واژه «نقض» در بیت زیر چیست؟

«تا عهد تو در بستم عهد همه بشکستم
بعد از تو روا باشد نقض همه پیمان‌ها»

- ۱) دلکش
۲) مخالف
۳) شکستن
۴) متناقض

۲۴. کدام گزینه با بیت زیر قرابت معنایی دارد؟

- «من دلداه از آن روز که دیدار تو دیدم»
- ۱) وقتی دل سودایی می‌رفت به بستان‌ها
۲) گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید
۳) تا عهد تو در بستم، عهد همه بشکستم
۴) ای مهر تو در دل‌ها، وی مهر تو بر لب‌ها
- در تو پیوستم و از هر چه مرا بود بریدم»
بی‌خویشتنم کردی، بوی گل و ریحان‌ها
چون عشق حرم باشد سهل است بیابان‌ها
بعد از تو روا باشد، نقض همه پیمان‌ها
وی شور تو در سرها، وی سر تو در جان‌ها

۲۵. واژه‌های «نغز / نقض» در کدام بیت به اشتباه نوشته شده‌اند؟

- ۱) بگفتا که رامشگری بر در است
۲) یکی نغز گردون چوین بساخت
۳) زمانه نقض گفتاری ندارد
۴) صورت نقض وفای ما مباش
- ابا بریط و نغز رامشگر است
به گرد اندرش تیغ‌ها درنشاخت
وگر دارد چو تو باری ندارد
بی‌وفایی را مکن بیهوده فاش

۲۶. رابطه معنایی در کدام عبارت متفاوت است؟

- ۱) هر شادی که بازگشت آن به غم است آن را شادی مشمر.
۳) در این قصه از حسن سیرت او دارد نه از حسن صورت او داد.
- ۲) بلبلان را دیدم که به نالش درآمده بودند از درخت و کبکان از کوه.
۴) در آب حیات تن‌ها بود و در قرآن حیات دل‌ها بود.

۲۷. واژه «زلّت» در بیت زیر به چه معناست؟

«بی‌زلّت و بی‌گناه محبوسم

- ۱) خواری
۲) لغزش
۳) جنایت
۴) فرومایگی

۲۸. در کدام گزینه معنای واژه نادرست است؟

- ۱) ریش: زخم
۲) لاجرم: ناچار
۳) فرقت: آسایش
۴) سودایی: دیوانه

۲۹. نقش ضمیر «ش» در عبارت زیر چیست؟

«از روی نیکوش حبس و چاه آمد».

- ۱) متمم
۲) مفعول
۳) مسند
۴) مضاف‌الیه

۳۰. مفهوم بیت در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) آن را که چنین دردی از پای دراندازد
۲) دوی درد عاشق را کسی کو سهل پندارد
۳) به دریایی در افتادم که پایش نمی‌بینم
۴) هر درد را که بینی درمان و چاره‌ای هست
- باید که فروشوید دست از همه درمان‌ها
ز فکر آنان که در تدبیر درمانند، درمانند
به دردی مبتلا گشتم که درمانش نمی‌بینم
درمان درد سعدی با دوست سازگاری

۳۱. کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) گوشم به راه تا که خبر می‌دهد ز دوست
۲) دیدم دهنی و رفتم از هوش
۳) از در درآمدمی و من از خود به در شدم
۴) هر که دلارام دید از دلش آرام رفت
- صاحب خبر بیامد و من بی‌خبر شدم
دیدم که به هیچ مرده بودم!
گویی کز این جهان به جهان دگر شدم
چشم ندارد خلاص هر که در این دام رفت

۳۲. در کدام گزینه سجع دیده نمی‌شود؟

- ۱) شتری را مانید مهارگشاده که صاحب خود را از دست داده.
۲) پس آدم را در خانه‌ای آرام جای دادم و جایگاهی در امن و امان برای او آفریدم.
۳) سپاس خدایی را که سخنوران از ستودن او درمانند و شمارگران شمردن نعمت‌های او نتوانند.
۴) دارای گوهری است شریف و صاحب طبعی است کریم.

۳۳. کدام بیت، فاقد مفهوم «الصبر مفتاح الفرج» است؟

- ۱) به تلخی صبر کن تا معدن گوهر توانی شد
۲) صبر بر داغ دل سوخته باید چون شمع
۳) بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم
۴) دل به هجران تو عمری است شکیباست ولی
- که آب بحر چون شیرین شود گوهر نمی دارد
لایق صحبت بزم تو شدن آسان نیست
تا سختی گمان شما نیز بگذرد
بار پیری شکند پشت شکیبایی را

۳۴. مفهوم کدام بیت با بیت زیر یکسان است؟

- «صورت زیبای ظاهر هیچ نیست
ای برادر سیرت زیبا بیار»
- ۱) چون بگشایم ز سر مو شکن
۲) می شد از غیرت آینه دل عاشق آب
۳) ضمیر پیش بین او روان چون آب می خواند
۴) نباشد نیک باطن در پی آرایش ظاهر
- ماه ببیند رخ خود را به من
خوبی معنی اگر جلوه به صورت می کرد
ز لوح چهره امروز نقش صورت فردا
به نقاش احتیاجی نیست دیوار گلستان را

۳۵. مترادف «آلودگی، نوع، عاشق و عارف، بی نیازی» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

- الف) مها زورمندی مکن بر مهان
ب) تو ای توانگر حسن از غنای درویشان
ج) تنم می بلرزد چو یاد آورم
د) شوخ شیخ آورد تا بازوی او
- که بر یک نمط می نماند جهان
خبر نداری اگر خسته اند و گر ریشند
مناجات شوریده ای در حرم
جمع کرد آن جمله پیش روی او
- ۱) الف - ب - ج - د
۲) الف - ب - د - ج
۳) د - الف - ج - ب
۴) د - ج - الف - ب

۳۶. بیت زیر با کدام گزینه قرابت معنایی دارد؟

- «تا خار غم عشقت، آویخته در دامن
کوته نظری باشد رفتن به گلستان ها»
- ۱) از دوست به یادگار دردی دارم
۲) در عاشقی گریز نباشد ز ساز و سوز
۳) بوی گل و بانگ مرغ برخاست
۴) گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید
- آن درد به صد هزار درمان ندهم
استادام چو شمع مترسان ز آتشم
هنگام نشاط و روز صحراست
چون عشق حرم باشد سهل است بیابان ها

۳۷. مفهوم عبارت زیر با کدام گزینه تناسب دارد؟

- «در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند.»
- ۱) صد کشته زنده کردی و کس را خیر نشد
۲) در عشق کسی قدم نهاد کس جان نیست
۳) شهید عشق توام ای عزیز دل، یک شب
۴) زنده جاوید گردد کشته شمشیر عشق
- یک مرده زنده کرد مسیح و قیامت است
با جان بودن به عشق در سامان نیست
در آرزوی وصال مرا کبوتر کن
زان که از کشتن لقا حاصل شود جرجیس را

۳۸. مفهوم کدام گزینه به عبارت زیر نزدیک است؟

«نبینی که یوسف را از روی نیکو، بند و زندان آمد و از خوی نیکو امر و فرمان آمد؟ از روی نیکوش حبس و چاه آمد و از خوی نیکوش، تخت و گاه آمد.»

- ۱) هزاران جان یعقوبی همی سوزد از این خوبی
۲) تا سپردم جان به جانان سختی آسان شد مرا
۳) گردش نه آسمان از آه آتش بار ماست
۴) صورت زیبای ظاهر هیچ نیست
- چرا ای یوسف خوبان در این چاهی، نمی دانم
داستان یوسف گم گشته دانستم که چیست
شمع می آرد به چرخ از دود خود فانوس را
ای برادر سیرت زیبا بیار

۳۹. کدام بیت غلط املائی دارد؟

۱	چگونه میر و سرهنگی که ننگ صخره و سنگی
۲	بس تازه و بس سبزی، بس شاهد و بس نقضی
۳	یکی نغزبازی برون آورد
۴	همی گوید مکن ما را در این دلخ کهن
- چگونه شیر حق باشد اسیر نفس سگساری
چون عقل در این مغزی چون حلقه در این گوشی
به دلت اندرون درد و خون آورد
دلخ کهن باشد سخن کو سخره افواه شد

۴۰. در همه گزینیه‌ها واژگان مشخص شده «دو تلفظی» هستند به جز گزینۀ .....
 ۱ برو ای گدای مسکین در خانه علی زن
 ۲ همه شب در این امیدم که نسیم صبحگاهی
 ۳ زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت
 ۴ بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بکشت

۱	نگین پادشاهی دهد از کرم گدا را
۲	به پیام آشنایی بنوازد آشنا را
۳	ناچار کاروان شما نیز بگذرد
۴	هم بر چراغان شما نیز بگذرد

۴۱. معنای کلمه «غنا» در کدام بیت آمده است؟

۱	چه نسبت است به رندی صلاح و تقوی را
۲	گواهی دهم کاین سخن‌ها از اوست
۳	فرو ماند شه را در آن دستگاه
۴	شعر حافظ همه بیت‌الغزل معرفت است
- سماع وعظ کجا نعمة رباب کجا
تو گویی دو گوشم پر آواز اوست
که یک تخت را بر نتابد دو شاه
آفرین بر نفس دلکش و لطف سخنش

۴۲. در کدام بیت منادا دیده می‌شود؟

۱	حافظ از نظم بلند آوازه
۲	این زمان از راه می‌آید بهار
۳	سعدا و نحس‌ها دانسته‌ای
۴	شمس الحق تبریزی از بس که در آمیزی
- کرد آیین سخن را تازه
خسته گام و نیم‌رنگ و ناشناس
ننگری سعدی تو یا ناشسته‌ای
تبریز خراسان شد تا باد چنین بادا

۴۳. مفهوم بیت «گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید / چون عشق حرم باشد سهل است بیابان‌ها» در کدام گزینیه دیده نمی‌شود؟

۱	عاشق از طعنه اغیار چه سودا دارد
۲	داروی مشتاق چیست، زهر در دست نگار
۳	عشق را خواهی که تا پایان بری
۴	مستانه کاش در حرم و دیر بگذری
- آتش از سرزنش خار چه پروا دارد
مرهم عشاق چیست زخم ز بازوی دوست
بس که بیسندید باید ناپسند
تا قبله‌گاه مؤمن و ترسا کنم تو را

۴۴. بیت زیر با کدام یک از گزینیه‌ها ارتباط معنایی ندارد؟

۱	رطب از شاهدهی و شیرینی
۲	وز لطافت که هست در طاووس
۳	بلبل اندر قفس نمی‌ماند
۴	هست نیکو ظاهرش چون هست نیکو باطنش
- «هر که او داد حُسن خود را در مزاد
صد قضای بد سوی او رو نهاد»
سنگ‌ها می‌زنند بر شجرش
کودکان می‌کنند بال و پرش
سال‌ها جز به علت هنرش
آینه چون راست باشد راست بنماید جمال

۴۵. کدام گزینیه با بیت زیر قرابت معنایی دارد؟

۱	نظر به شاخ بلند است مرغ وحشی را
۲	افتادگی آموز اگر طالب فیضی
۳	درخت تو گر بار دانش بگیرد
۴	خیمه اُنس مزین بر در این کهنه‌رباط
- که زیر سایه دارد قرص خورشید»
تلاش دار کند هر سری که سودایی است
هر گز نخورد آب زمینی که بلند است
به زیر آوری چرخ نیلوفری را
که اساسش همه بی‌موقع و بی‌بنیاد است

۴۶. کدام دو بیت اصلاً با هم قرابت معنایی ندارند؟

۱	هم امروز از پشت بارت بیفکن پیش از آن کن حساب خود که تو را	میفکن به فردا مر این داوری را دیگری در حساب گیرد سخت
۲	کم گوی و گزیده گوی چون دُر حذر کن زندان ده مرده گوی	تا زانک تو جهان شود پُر چو دانا یکی گوی و پرورده گوی
۳	خداوند بخشنده دستگیر این قدر ارشاد تو بخشیده‌ای	کریم خطابش پوزش پذیر تا بدین بس عیب ما پوشیده‌ای
۴	نیست پروا تلخ کامان را ز تلخی‌های عشق دوای جان مجوی و تن فرو ده	آب دریا در مذاق ماهی دریا خوش است که درد عشق را هر گز دوا نیست

۴۷. مفهوم بیت زیر با کدام گزینه تناسب مفهومی بیشتری دارد؟

«گرت همواره باید کامکاری

۱	به هرچه رو دهد آینه‌وار می‌سازم	زمانه منفعل (شرمسار) از طبع بردبار من است
۲	با جاهل و بی‌خرد درشتم	با عاقل و نرم، بردبارم
۳	من بعد حکایت نکتم تلخی هجران	کان میوه که از صبر برآمد شکری بود
۴	لنگر بی‌تابی عاشق نمی‌گردد وصال	ماهی بی‌صبر را هر موج، بال جستجوست

۴۸. عبارت زیر با کدام بیت تناسب مفهومی دارد؟

«نبینی که یوسف را از روی نیکو بند و زندان آمد؟»

۱	سر ز دنبال خود آرا بر ندارد چشم شور	محضر قتل است حسن بال و پر طاووس را
۲	خدای، یوسف صدیق را عزیز نکرد	به خوب رویی، لیکن به خوب کرداری
۳	ناله و افغان من از لنگر تمکین اوست	بت ز خاموشی به فریاد آورد ناقوس را
۴	وگر جفا کنی و بگذری ز راه و ما	دو دیده تیر جفای تو را نشانه کنم

۴۹. کدام بیت از سعدی نیست؟

۱	صورت زیبای ظاهر هیچ نیست	ای برادر سیرت زیبا بیار
۲	گه نعره زدی بلبل، گه جامه دریدی گل	با یاد تو افتادم از یاد برفت آن‌ها
۳	صبا بر آن سر زلف ار دل مرا بینی	ز روی لطف بگویش که جا نگه‌دارد
۴	دوران روزگار به ما بگذرد بسی	گاهی شود بهار و دگر گه خزان شود

۵۰. در متن زیر چند نادرستی املائی دیده می‌شود؟

«در این قصه دو ضد جمع بود هم فرغت بود هم وصلت هم محنت بود هم شادی هم راحت بود هم آفت، در بدائت بند بود و چاه و درنهایت تخت بود و گاه. پس در او چندین اندوه و طرب بود و در نهاد خود شگفت و عجب بود.»

۱	یک	۲	دو	۳	سه	۴	چهار

پاسخنامه تشریحی

۱. گزینه ۲ در گزینه‌های دیگر «عنا» به معنای «بی‌نیازی» ولی در این گزینه به معنای «موسیقی» و «عنا» است.
۲. گزینه ۴ هرگاه صفت عالی برای برتری دادن یک چیز بر همه افراد آن گروه به کار رود، نقش‌نمای اضافه می‌گیرد و به‌عنوان هسته گروه اسمی تبدیل می‌شود. مانند: گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ ولی در گزینه ۴، عالی‌ترین وابسته است و صفت عالی.
۳. گزینه ۲ ویرایش غلط‌های املائی: نغز - ازل - راضی
۴. گزینه ۲ در این گزینه واژه «شاید» به معنای «شایسته است» آمده اما در گزینه‌های دیگر معنای آن «ممکن است» است.
۵. گزینه ۴ هم فرقت بود و هم وصلت [بود].
۶. گزینه ۴ بیت توصیف سایه‌روشن ابر است ولی مفهوم مشترک سایر ابیات آمیختگی رنج و راحت است.
۷. گزینه ۳ مفهوم گزینه «ب» و «د» بی‌تابی و آرام و قرار گرفتن با رسیدن به معشوق است.
۸. گزینه ۱ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی ۱: «آن» و «نوعی زیبایی غیر قابل شرح» در وجود معشوق نهفته است. بررسی موارد در سایر گزینه‌ها:
گزینه‌ی ۲: اغراق در زیبایی معشوق
گزینه‌ی ۳: دشواری تحمل بار امانت عشق خداوند.
گزینه‌ی ۴: وصف بر چهره نیامدن موی معشوق
۹. گزینه ۳ ویرایش غلط‌های املائی: صواب (درست، صحیح) - نقض (شکستن) - ذوالفقار بودن شمشیر ذوالفقار در نیام و زبان سعدی در کام (سخن نگفتن) خلاف راه صحیح و شکستن اندیشه خردمندان است.
۱۰. گزینه ۱ مفهوم بیت صورت سؤال و گزینه ۱: «این است که گاهی فکر می‌کنیم اتفاق پیش آمده برای ما بهترین است، اما غافل از این هستیم که سختی دیگری بعد از آن در انتظار ماست. سایر گزینه‌ها:
گزینه ۲: اعتقاد داشتن به شفا بخش بودن بوی پیراهن یوسف
گزینه ۳: عظمت و جایگاه یوسف و ارزش بخشی به مکانی که بود.
گزینه ۴: تاثیر نگاه و توجه مخاطب
۱۱. گزینه ۱ مفهوم مشترک ابیات گزینه‌های ۲، ۳ و ۴: توصیف‌ناپذیری جمال معشوق و حیرانی و سرگشتگی بینندگان و وصف‌کنندگان مفهوم بیت گزینه ۱: «زیبایی بی‌نظیر یار و بی‌نیاز بودن از وصف و شرح دیگران
۱۲. گزینه ۲ در گزینه‌های دیگر می‌گوید که ناامید مباش اما در گزینه ۲ می‌گوید که هجران به پایان آمده است.
۱۳. گزینه ۱ تا وقتی معشوق باشد برای تفریح و تفرج نیازی نیست به باغ و بوستان برویم بلکه خود معشوق همچون باغ و بوستان مایه نشاط است.
۱۴. گزینه ۲ «بوستان‌ها» با این املا صحیح است و به معنای باغ و گلستان است.
۱۵. گزینه ۴ «آمرزگار» یا «آمرزگار» هر دو صحیح است و این واژه دو تلفظی است.
۱۶. گزینه ۲ گزینه ۱: فعلی حذف نشده است و «کو» خودش به جای فعل عمل می‌کند (شبه‌جمله است): عاشقی بهتر از من برای تو کو؟ که به او پردازی و دلبری بهتر از تو برای من کو؟ که به او پردازم
گزینه ۲: چهار جمله است و ۳ فعل در آن حذف شده است.
گزینه ۳: دو جمله است.
گزینه ۴: ۵ جمله است و ۲ فعل در آن حذف شده است.
۱۷. گزینه ۲ «خدعه» با «کید» هم‌معناست بقیه واژه‌ها نیز در این گزینه درست معنا شده‌اند.
۱۸. گزینه ۱ فقط در این گزینه معنای همه واژه‌ها درست آمده است.
۱۹. گزینه ۲ «مهر» به معنای «محببت» و «مهر» به معنای «نشان خاموشی» است.
۲۰. گزینه ۱ گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ به ترتیب فعل «است»، فعل «کرد» و فعل «دیدند» حذف شده‌اند اما در گزینه‌ی ۱ هیچ بخشی حذف نشده است.
۲۱. گزینه ۲ در تمام گزینه‌ها مفهوم فاش شدن عشق به چشم می‌خورد؛ اما در گزینه ۲ مانند بیت سوال شاعر علناً از اینکه عاشق است خوشحال و شادمان است و این خوشحالی‌اش را می‌خواهد با کل عالم تقسیم کند.
۲۲. گزینه ۱ «زلّت» با این املا به معنای لغزش و گناه است و «ذلت» به معنای خواری است.
۲۳. گزینه ۳ معنای دقیق واژه «نقض» شکستن و زیر پا نهادن است.
۲۴. گزینه ۳ مفهوم محوری تست و گزینه ۳: فقط به یار پیوستن و از همه بریدن است. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: سرمست شدن و از خود بی‌خود شدن با تماشای باغ و گلستان.
گزینه ۲: وفاداری عاشق و لزوم تحمل سختی‌های راه عشق
گزینه ۴: رازداری عشق
۲۵. گزینه ۳ گفتار نغز با این املا باید نوشته شود.
۲۶. گزینه ۲ رابطه معنایی در این گزینه بر پایه تناسب است، اما در سایر گزینه‌ها رابطه معنایی تضاد است. غم و شادی (تضاد)، سیرت و صورت (تضاد)، تن و دل (تضاد)، بلبل و کبک (تناسب).

۲۷. گزینه ۲ «زلّت» با این املا به معنای لغزش است «ذلت» با این املا به معنای خواری است.

۲۸. گزینه ۳ واژه «فرقت» به معنای دوری و جدایی است.

۲۹. گزینه ۴ در این مواقع باید عبارت را به نثر امروزی باز گرداند.

به زندان و چاه افتادن حضرت یوسف به سبب صورت زیبای او بود. «او» مضاف الیه است.

۳۰. گزینه ۴ مفهوم بیت درمان بودن سازگاری با معشوق برای عاشق است ولی مفهوم مشترک سایر ابیات درمان ناپذیری درد عشق است.

۳۱. گزینه ۴ مفهوم بیت بی‌قراری از مشاهده‌ی زیبایی - معشوق است. و گزینه‌های دیگر بی‌هوشی از دیدن معشوق است.

۳۲. گزینه ۲ دقت کنید واژه‌های سجع بعد از حذف اجزای تکراری مانند نشانه جمع، «ی» نکره، شناسه و... مشخص می‌شود که با حذف شناسه «م» مشخص می‌شود. دو واژه «جای داد» و «آفرید» سجع ندارند.

سجع در گزینه‌های دیگر: ۱- مهارگشاده و داده ۳- درمانند و نتوانند ۴- شریف و کریم (سجع متوازن)

۳۳. گزینه ۴ مفهوم متن سؤال و گزینه‌های ۱، ۲ و ۳: صبر موجب موفقیت است. / گزینه ۴: پیری صبر را شکست داد.

۳۴. گزینه ۴ مفهوم بیت سؤال و گزینه ۴: برتری اخلاق پسندیده بر زیبایی ظاهر / گزینه ۱: وصف زیبایی یار / گزینه ۲: آرزوی اخلاق نیکو همراه با ظاهر زیبا / گزینه ۳: آینده‌نگری.

۳۵. گزینه ۳ شوخ: آلودگی، چرک

نمط: نوع، طریقه، روش، سبک، گونه

شوریده: عاشق و عارف، شیدا، شیفته، مجذوب، مجنون

غنا: بی‌نیازی، توانگری، ثروت

۳۶. گزینه ۱ مفهوم گزینه ۱ و عبارت سؤال: درد و غم عشق از همه درمان‌ها و خوشی‌ها بهتر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «عاشق ترسی از ناملایمات راه عشق ترس ندارد.

گزینه ۳: «توصیف فصل بهار

گزینه ۴: «عاشق از سختی راه عشق باکی ندارد (مشترک با گزینه ۲)

۳۷. گزینه ۲ مفهوم مشترک عبارت سؤال و بیت گزینه ۲، این است که عاشق واقعی از هر آنچه دارد می‌گذرد و به تعلقات وابسته نیست حتی به جان و روح خود هم که نشانه منیت است پشت پا می‌زند.

۳۸. گزینه ۴ بیت گزینه ۴، مفهومی شبیه به عبارت سؤال دارد. سیرت و اخلاق نیکو بهتر از صورت زیباست.

۳۹. گزینه ۲ کلمه «نغز» در بیت نادرست نوشته شده است و با توجه به رابطه معنایی آن با دیگر کلمات آمده در بیت می‌توانید به آن پی‌ببرید. شاعر می‌گوید که تو تازه و سبز و شاهد و نغز هستی، «نقض» به معنای شکستن قول و قرار در این بیت بی‌معناست.

سایر ابیات نادرستی املائی ندارند.

۴۰. گزینه ۴ چراغدان یک تلفظی است.

۴۱. گزینه ۱ غنا به معنای سرود، نغمه، آوازخوانی و دستگاه موسیقی است که در بیت گزینه ۱، «نغمه» دیده می‌شود.

۴۲. گزینه ۴ در این بیت منادا دیده می‌شود، اما کلمات «حافظ»، «بهار» و «سعدي» در سایر ابیات نقش منادایی ندارند.

* نکته: «سعدي» در گزینه ۳ به معنای «سعدي هستی» است.

۴۳. گزینه ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌های ۱ و ۲ و ۳ این است که عاشقان سختی‌ها و مشکلات راه عشق را به سبب رسیدن به وصال یار اصلاً نمی‌بینند و آنقدر برای رسیدن به معشوق مشتاقند که حتی این سختی‌ها را همچون آسایش و خوشی می‌پندارند.

اما در گزینه ۴ شاعر از مقام بالای معشوقش میان تمام اقشار جامعه صحبت می‌کند و می‌گوید هر کس که مؤمن هم باشد با دیدن تو از قبله خویش روی گردان می‌شود.

* نکته: برای دانش‌آموزان عزیز رشته انسانی بیت گزینه ۴ مثال خوبی است برای آرایه لَف و نشر آن هم از نوع مرتب

۴۴. گزینه ۴ مفهوم محوری تست و گزینه‌های ۱، ۲ و ۳: آشکار کردن زیبایی و حسن، سبب گرفتاری و بلا می‌شود.

مفهوم گزینه ۴: «نیکی و زیبایی ظاهر بر زیبایی باطن دلالت دارد.

۴۵. گزینه ۱ این بیت و بیت سؤال هر دو به مفهوم نکوهش طمع‌ورزی و زیاده‌خواهی دلالت می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «توصیه به تواضع

گزینه ۳: «توصیه به دانش‌اندوزی

گزینه ۴: «ناپایداری دنیا و قدرت‌ها

۴۶. گزینه ۴ شرح همه گزینه‌ها:

گزینه ۱: «سفارش به حسابرسی پیش از مرگ

گزینه ۲: «هر دو بیت سفارش به سنجیده‌گویی می‌کند.

گزینه ۳: «عیب‌پوشی خداوند

گزینه ۴: «بیت اول دشواری راه عشق و بلاکش بودن عاشق، بیت دوم: درمان ناپذیری درد عشق

۴۷. گزینه ۱ مفهوم محوری تست توجه به بردباری و نتایج مثبت آن است. در گزینه ۱، هم شاعر بردباری را ستوده و می‌گوید روزگار از بردباری من شرمند می‌شود و دیگر به من بدی نمی‌کند.

گزینه ۲: «با نادان سر ستیز دارم ولی با دانایان بردبار و صبور و خوش‌رفتارم.

گزینه ۳: «صبر همه مشکلات را حل می‌کند.

گزینه ۴: «وصال هم بی‌تابی عاشق را از بین نمی‌برد.

۴۸. گزینه ۱ مفهوم محوری تست که با گزینه «۱» مشترک است: زیبایی ظاهری موجب در دسر است.

مفهوم دیگر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: تأکید بر نیکوکاری و رفتار خوب و ترجیح آن بر ظاهر

گزینه «۳»: شگفتی از سکوت و مدارای یار

گزینه «۴»: پذیرش جفا یا در مقابله جفا، وفا کردن

۴۹. گزینه ۳ بیت گزینه «۳» از غزل «مهر و وفا» انتخاب شده که سراینده آن حافظ است. باقی ابیات از سعدی است.

۵۰. گزینه ۲ کلماتی که در متن نادرست نوشته شده‌اند ← فرقت و بدایت

www.akoedu.ir

پاسخنامه کلیدی

۱ . ۲	۹ . ۳	۱۷ . ۲	۲۵ . ۳	۳۳ . ۴	۴۱ . ۱	۴۹ . ۳
۲ . ۴	۱۰ . ۱	۱۸ . ۱	۲۶ . ۲	۳۴ . ۴	۴۲ . ۴	۵۰ . ۲
۳ . ۲	۱۱ . ۱	۱۹ . ۲	۲۷ . ۲	۳۵ . ۳	۴۳ . ۴	
۴ . ۲	۱۲ . ۲	۲۰ . ۱	۲۸ . ۳	۳۶ . ۱	۴۴ . ۴	
۵ . ۴	۱۳ . ۱	۲۱ . ۲	۲۹ . ۴	۳۷ . ۲	۴۵ . ۱	
۶ . ۴	۱۴ . ۲	۲۲ . ۱	۳۰ . ۴	۳۸ . ۴	۴۶ . ۴	
۷ . ۳	۱۵ . ۴	۲۳ . ۳	۳۱ . ۴	۳۹ . ۲	۴۷ . ۱	
۸ . ۱	۱۶ . ۲	۲۴ . ۳	۳۲ . ۲	۴۰ . ۴	۴۸ . ۱	

